

Zámek Sádek

Kraj: Vysočina

Okres: Třebíč

GPS souřadnice: 49.158115N, 15.803844E

Zámek Sádek stojí na osamělém kuželovitém vrchu nedaleko obce Kojetice. Podle dávné pověsti byl postaven před rokem 1200 pánem z Kocapil. Byl to velice jednoduchý hrad, který sestával z okrouhlé věže obehnané zídou a hlubokým příkopem. Ve věži, v prvním poschodí, bydlel rytíř se svoji rodinou, vedly sem dřevěné schody, které se daly v době nebezpečí vytáhnout nahoru. V písemných památkách je hrad Sádek připomínán v roce 1214.

Nového majitele má Sádek opět v roce 1306, kdy se jím stal Jimram z Boskovic, který se na Sádek přičlenil. Podle starých záznamů v klášteře třebíčském se Jimram, spolu s bratrem Arklebem z Boskovic, stal loupeživým rytířem a postavil se do čela moravských loupeživých rytířů. Se svou cháskou přepadali kupce, kteří se ubírali po silnici, jež vedla poblíž hradu, z Rakous přes Moravu do Čech a rovněž přepadali okolní vesnice. Opat třebíčského kláštera požádal Jana Lucemburského, aby vojskem pomohl a ztrestal Jimrama, protože napadá klášterní zboží a tím klášteru velkou újmu činí. Král Jan vyhověl žádosti opata, přitáhl do Jihlavy, kde přijal do vojska tamní havíře a počátkem června 1312 hrad Sádek oblehl, dobyl, rozbořil a zapálil.

Někdy na přelomu 13. a 14. století se dalším majitelem statků kolem kopce Sádek stal Hynek z Valdštejna, který znovu postavil hrad a po jeho postavení se píše Hynek z Valdštejna a na Sádku.

Původní hrad byl v polovině 16. století Brtnickými z Valdštejna přestavěn na velkorysý renesanční zámek. Barokní úpravy následovaly po požáru v roce 1694, přičemž byla snížena hlavní věž, postavena kaple a hospodářské budovy. V této podobě se zámek v podstatě dochoval dodnes. Je to čtyřkřídlá patrová budova s čestným dvorem. Na nároží se nacházejí dvě malé válcové věže. V první polovině 19. století zámek získal klasicistní prvky.

Aby bylo umožněno dětem z celého okolí vyšší školní vzdělání, požádal MNV o povolení zřídit v zámku Sádku měšťanskou školu. Tato žádost byla kladně vyřízena a v zámku se začalo vyučovat v roce 1945. K ukončení výuky zde došlo k 30. 6. 2007.

Dnes je zámek Sádek v soukromém vlastnictví a prochází pozvolnou rekonstrukcí.

